

Republika Hrvatska
Općinski sud u Splitu
Gundulićeva 27

P-2343/2023

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Splitu, po sutkinji toga suda Maji Anušić, u pravnoj stvari tužitelja Nedjeljko Pajčić, OIB: 15482039591 iz Kaštel Kambelovca, Ulica Kralja Krešimira 70, zastupan po punomoćniku Darijo Čajo, odvjetnik u Kaštel Kambelovcu, protiv Zagrebačka Banka d.d., Paromlinska 2, Zagreb, OIB: 92963223473, zastupan po punomoćnicima, odvjetnicima u Odvjetničkom društvu Metelko, Knežević & Partneri u Zagrebu, radi utvrđenja i isplate, nakon održane i zaključene javne i glavne rasprave dana 13.travnja 2026. u prisutnosti zamjenika punomoćnika tužitelja i zamjenika punomoćnika tuženika, dana 28. svibnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da su u Ugovoru namjenskom kreditu, broj ugovora: 3207404098, broj kreditne partije 7103303429, koji ugovor je potvrđen po javnom bilježniku Mariji Ivančić iz Solina pod brojem OU-504/06 dana 20. rujna 2006.godine zaključenom između tužitelja NEDJELJKO PAJČIĆ, OIB: 15482039591, Ulica Kralja Krešimira 70, Kaštel Kambelovac, kao korisnika kredita i tuženika ZAGREBAČKA BANKA d.d., Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473, kao kreditora ništetni i bez pravnog učinka dijelovi odredbe:

- članka 1. kojim je ugovorena valutna klauzula u kunskoj protuvrijednosti švicarskog franka po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate kredita;
- članka 7. kojim je ugovorena otplata kredita u mjesečnim anuitetima u kunskoj protuvrijednosti 1.527,98 CHF (švicarskih franaka) obračunatoj po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem za CHF na dan plaćanja.

II. Nalaže se tuženiku ZAGREBAČKA BANKA d.d., Zagreb, Trg Bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473 da u roku od 15 dana, tužitelju NEDJELJKO PAJČIĆ, OIB: 15482039591, Ulica Kralja Krešimira 70, Kaštel Kambelovac, isplati iznos od 11.176,42 EUR kojeg je tužitelj pretplatio na ime ništetne valutne klauzule u CHF iz Ugovora iz točke I. ove presude, koji iznos koji odgovara razlici između zbroja svih anuiteta obračunatih po tečaju CHF koji je vrijedio na dan plaćanja svakog pojedinog anuiteta i zbroja svih anuiteta obračunatih po tečaju CHF koji je vrijedio na dan prijenosa sredstava na račun tužitelja, zajedno sa pripadajućim zateznim kamatama koje teku od dospijeca svakog pojedinog obroka do isplate, i to od 2. studenog 2008.g. do 30. lipnja 2011.g. po stopi od 14,00 % godišnje, od 01. srpnja 2011.g. do 31. srpnja 2015.g. po stopi od 12,00 % godišnje; od 1. kolovoza 2015.g. do 31. prosinca 2015.g. po stopi od 8,14 % godišnje; od 1. siječnja 2016.g. do 30. lipnja 2016.g. po stopi od 8,05 % godišnje; od 1. srpnja 2016.g. do 31. prosinca 2016.g. po stopi od 7,88 %

godišnje; od 1. siječnja 2017.g. do 30. lipnja 2017.g. po stopi od 7,68 % godišnje; od 1. srpnja 2017.g. do 31. prosinca 2017.g. po stopi od 7,41 % godišnje; od 1. siječnja 2018.g. do 30. lipnja 2018.g. po stopi od 7,09 % godišnje, od 1. srpnja 2018.g. do 31. prosinca 2018.g. po stopi od 6,82 % godišnje, od 1. siječnja 2019.g. do 30. lipnja 2019.g. po stopi od 6,54 % godišnje, od 01. srpnja 2019.g. do 31. prosinca 2019.g. po stopi od 6,30 % godišnje, od 01. siječnja 2020.g. do 18. travnja 2020.g. po stopi od 6,11 % godišnje, od 19. listopada 2020.g. do 31. prosinca 2020.g. po stopi od 5,89 % godišnje, od 01. siječnja 2021.g. do 30. lipnja 2021.g. po stopi od 5,75 % godišnje, od 01. srpnja 2021.g. do 31. prosinca 2021.g. po stopi od 5,61 % godišnje, od 01. siječnja 2022.g. do 30. lipnja 2022.g. po stopi od 5,49 % godišnje, od 01. srpnja 2022.g. do 31. prosinca 2022.g. po stopi od 5,31 % godišnje, od dana 01. siječnja 2023.g. do dana 30. lipnja 2023.g. po stopi od 5,50 % godišnje, od dana 01. srpnja 2023.g. do dana 31. prosinca 2023.g. po stopi od 7,00 % godišnje, od dana 01. siječnja 2024.g. do 30. lipnja 2024. po stopi od 7,50 % godišnje, od 01. srpnja 2024. do 31. prosinca 2024.g. po stopi od 7,25 % godišnje, od dana 1. siječnja 2025.g. do dana 30. lipnja 2025.g. po stopi od 61,15 % godišnje, a od dana 1. srpnja 2025.g. pa do isplate po stopi od 5,15 % godišnje, a u slučaju promjene stope zateznih kamata po stopi propisanoj čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, koje se određuje uvećanjem referentne stope - kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke za tri postotna poena pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, i koje teku na iznos od:

- 45,60 EUR od dana 02.11.2008.g.
- 52,85 EUR od dana 02.01.2009.g.
- 62,77 EUR od dana 02.02.2009.g.
- 62,77 EUR od dana 02.03.2009.g.
- 55,90 EUR od dana 02.04.2009.g.
- 54,18 EUR od dana 02.05.2009.g.
- 35,56 EUR od dana 02.06.2009.g.
- 19,18 EUR od dana 02.07.2009.g.
- 26,24 EUR od dana 02.08.2009.g.
- 39,05 EUR od dana 02.09.2009.g.
- 31,75 EUR od dana 02.10.2009.g.
- 24,63 EUR od dana 02.11.2009.g.
- 40,97 EUR od dana 02.12.2009.g.
- 56,44 EUR od dana 02.01.2010.g.
- 72,73 EUR od dana 02.02.2010.g.
- 68,46 EUR od dana 02.03.2010.g.
- 95,89 EUR od dana 02.04.2010.g.
- 88,82 EUR od dana 02.05.2010.g.
- 102,62 EUR od dana 02.06.2010.g.
- 180,31 EUR od dana 02.07.2010.g.
- 162,63 EUR od dana 02.08.2010.g.
- 228,95 EUR od dana 02.09.2010.g.
- 193,97 EUR od dana 02.10.2010.g.
- 167,65 EUR od dana 02.11.2010.g.
- 231,58 EUR od dana 02.12.2010.g.
- 277,84 EUR od dana 02.01.2011.g.
- 244,30 EUR od dana 02.02.2011.g.

- 249,21 EUR od dana 02.03.2011.g.
- 225,13 EUR od dana 02.04.2011.g.
- 232,56 EUR od dana 02.05.2011.g.
- 314,46 EUR od dana 02.06.2011.g.
- 325,97 EUR od dana 02.07.2011.g.
- 358,35 EUR od dana 02.08.2012.g.
- 350,69 EUR od dana 02.09.2012.g.
- 336,52 EUR od dana 02.10.2012.g.
- 353,79 EUR od dana 02.11.2012.g.
- 360,07 EUR od dana 02.12.2012.g.
- 357,56 EUR od dana 02.01.2013.g.
- 332,34 EUR od dana 02.02.2013.g.
- 349,82 EUR od dana 02.03.2013.g.
- 353,82 EUR od dana 02.04.2013.g.
- 345,97 EUR od dana 02.05.2013.g.
- 322,72 EUR od dana 02.06.2013.g.
- 308,29 EUR od dana 02.07.2013.g.
- 321,08 EUR od dana 02.08.2013.g.
- 329,90 EUR od dana 02.09.2013.g.
- 352,41 EUR od dana 02.10.2013.g.
- 340,02 EUR od dana 02.11.2013.g.
- 345,56 EUR od dana 02.12.2013.g.
- 350,10 EUR od dana 02.01.2014.g.
- 306,64 EUR od dana 02.02.2014.g.
- 314,39 EUR od dana 02.03.2014.g.
- 310,41 EUR od dana 02.04.2014.g.

III. Nalaže se tuženiku ZAGREBAČKA BANKA d.d., Zagreb, Trg Bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473 da u roku od 15 dana naknadi tužitelju NEDJELJKO PAJČIĆ, OIB: 15482039591, Ulica Kralja Krešimira 70, Kaštel Kambelovac, parnični trošak u iznosu od 2.686,48 eura uvećan za zatezne kamate koje na taj iznos teku od presuđenja pa do isplate po stopi propisanoj čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, koje se određuje uvećanjem referentne stope - kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke za tri postotna poena pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine sve u roku od 15 dana.

IV Utvrđuje se da ne postoji tražbina tuženika prema tužitelju u iznosu od 7.781,30 kuna (1.032,73 eura) uvećano za zakonsku zateznu kamatu tekuću na iznos od kn 83,10 / EUR 11,03 od 02.11.2006. pa do isplate, kn 110,08 / EUR 14,61 od 02.12.2006. pa do isplate, kn 178,31 / EUR 23,67 od 02.01.2007. pa do isplate, kn 225,44 / EUR 29,92 od 02.02.2007. pa do isplate, kn 204,65 / EUR 27,16 od 02.03.2007. pa do isplate, kn 220,54 / EUR 29,27 od 02.04.2007. pa do isplate, kn 317,38 / EUR 42,12 od 02.05.2007. pa do isplate, kn 387,28 / EUR 51,40 od 02.06.2007. pa do isplate, kn 428,53 / EUR 56,88 od 02.07.2007. pa do isplate,

kn 402,94 / EUR 53,48 od 02.08.2007. pa do isplate,
kn 371,38 / EUR 49,29 od 02.09.2007. pa do isplate,
kn 456,93 / EUR 60,64 od 02.10.2007. pa do isplate,
kn 500,61 / EUR 66,44 od 02.11.2007. pa do isplate,
kn 433,64 / EUR 57,55 od 02.12.2007. pa do isplate,
kn 426,25 / EUR 56,57 od 02.01.2008. pa do isplate,
kn 304,00 / EUR 40,35 od 02.02.2008. pa do isplate,
kn 190,71 / EUR 25,31 od 02.03.2008. pa do isplate,
kn 94,52 / EUR 12,55 od 02.04.2008. pa do isplate,
kn 330,01 / EUR 43,80 od 02.05.2008. pa do isplate,
kn 408,70 / EUR 54,24 od 02.06.2008. pa do isplate,
kn 302,31 / EUR 40,12 od 02.07.2008. pa do isplate,
kn 471,99 / EUR 62,64 od 02.08.2008. pa do isplate,
kn 446,89 / EUR 59,31 od 02.09.2008. pa do isplate,
kn 332,45 / EUR 44,12 od 02.10.2008. pa do isplate,
kn 152,66 / EUR 20,26 od 02.12.2008. pa do isplate.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi podnesenoj ovom sudu dana 31. svibnja 2023. navodi da je dana 14. rujna 2006. godine kao korisnik kredita s tuženikom kao kreditorom zaključio Ugovor o namjenskom kreditu, broj ugovora: 3207404098, broj kreditne partije 7103303429 koji ugovor je potvrđen po javnom bilježniku Mariji Ivančić iz Solina pod brojem OU-504/06 dana 20. rujna 2006. godine. Namjena predmetnog kredita je otplata postojećeg stambenog kredita i adaptacija kuće. Predmetni kredit je otkazan od strane kreditora dopisom od dana 17. prosinca 2013. godine.

2. Nadalje, da je predmet ove tužbe je utvrđenje ništetnosti odredbe o valutnoj klauzuli u švicarskom franku, dakle, utvrđenje pravne valjanosti iste koju tužitelj drži ništetnom, te posljedično tome zahtjev za isplatom razlike između izvršenih uplata i uplata koje je tužitelj trebao izvršiti, a da nije bila ugovorena nepoštena i ništetna klauzula vezivanja glavnice u švicarskom franku.

3. Nadalje, da je tuženik u gore navedenom, unaprijed formuliranom standardiziranom Ugovoru u kojem nije bilo mogućnosti nikakvih pregovora, i to u čl. 1. Ugovora, ugovorio valutnu klauzulu u valuti švicarski franak, a otplatu kredita je u čl. 7. Ugovora vezao uz istu valutu.

4. Budući o navedenim odredbama Ugovora stranke nisu posebno pojedinačno pregovarale to navedene ugovorne odredbe čini nepoštenima što proizlazi iz članka 81. stavka 1. ZZP/03 i članka 96. stavka 1. ZZP/07 kojima je propisano da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom.

5. Navedena (i ništetna) odredba iz Ugovora iz točke 1. ove tužbe vezana uz valutnu klauzulu u švicarskom franku je tužitelju kao prosječnom potrošaču nerazumljiva, imajući u vidu i da se o istoj nije pojedinačno pregovaralo, da tužitelj nije imao saznanja o karakteru valute švicarskog franka na svjetskom tržištu i njegovim oscilacijama pa ima mjesta ispitivanju njene (ne)poštenosti, u smislu utvrđenja je li eventualni propust obavještanja bio počinjen u dobroj vjeri ili suprotno načelu savjesnosti i poštenja te je li sklapanjem ugovora čiji su sastavni odredbe o valutnoj klauzuli u švicarskim francima stvorena značajna neravnoteža između ugovornih strana na štetu potrošača.

6. Visoki trgovački sud Republike Hrvatske je dana 14.06.2018.g. u predmetu 43 PŽ-6632/2017 potvrdio prvostupanjsku presudu Trgovačkog suda u Zagrebu poslovnog broja P-1401/12 od 4. srpnja 2014. godine kojom je u točki I. izreke potvrđen tužbeni zahtjev tužitelja za utvrđenje da su banke, među njima i ovdje tuženik (potonji u periodu od 1. siječnja 2004. godine do 31. prosinca 2009. godine) povrijedili kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita koristeći u potrošačkim ugovorima o kreditima nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo.

7. Kako je odlukom Ustavnog suda RH u predmetu U-III/2521/2015 od 13. prosinca 2016.g. odluka Vrhovnog suda RH u predmetu Revt-249/14 u dijelu koji se odnosu na valutnu klauzulu u švicarskim francima ukinuta, a što je za posljedicu imalo donošenje presude VTS RH u predmetu 43 PŽ-6632/2017.

8. Dakle, da je tužitelj temeljem ništetnih odredbi s osnova valutne klauzule u CHF izvršio pretplatu tuženiku koji iznos će se utvrditi u ovom postupku, te slijedom odredbe čl.1111 i 1115 ZOO predlaže kao u izreci.

8.1. Podneskom od 2. srpnja 2025. tužitelj je precizirao tužbeni zahtjev.

9. Tuženik u odgovoru na tužbu osporava istu u cijelosti, ističe prigovor nedostatka aktivne legitimacije, osporava tužitelju svojstvo potrošača, ističe prigovor zastare, te prigovor radi prebijanja.

10. Tijekom postupka izveden je dokaz čitanjem ugovora o kreditu, knjigovodstveno-financijskim vještačenjem po vještaku JUT d.o.o. te saslušanjem tužitelja u svojstvu parnične stranke, pa je temeljem tako provedenog dokaznog postupka sukladno odredbi čl. 8 Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08,123/08, 57/11,148/11,25/13,89/14; dalje ZPP) sud utvrdio da je tužbeni zahtjev osnovan.

11. Predmet postupka je zahtjev tužitelja za isplatu razlike preplaćenih mjesečnih anuiteta po Ugovoru o kreditu broj 3207404098 od 14.rujna 2006. počevši od 2.studenog 2008. do 2.travnja 2014.

12. Među strankama nije sporno da su tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor dana 14.rujna 2006. sklopili Ugovor o kreditu u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 283.000,00 CHF uz rok otplate od 25 godina. Međutim, među strankama je sporno je li ništetna odredba o valutnoj klauzuli po kojoj je tužitelj plaćao dužnu tražbinu.

12.1. Obzirom tuženik ističe prigovor nedostatka aktivne legitimacije tužitelja kao korisnika kredita da zahtijeva povrat stečenog bez osnove jer navodno korisnik kredita nije osobno plaćao pojedine anuitete kredita pa nije došlo do umanjenja njegove imovine u smislu čl. 1111. ZOO, pa se navodi da je predmetni prigovor neosnovan iz razloga što je prvenstvena obveza otplate predmetnog kredita bila na tužitelju i on s te osnove ima pravo na sva potraživanja (vraćanja), a odnos između tužitelja i sudužnika će se rješavati kroz eventualni regres između njih. Naime, prvenstveno su tužitelj i tuženik bili u obvezno pravnom odnosu na temelju predmetnog ugovora o kreditu te je tuženik ugovoreni iznos kredita isplatio tužitelju i on je bio u obvezi vratiti isti plaćanjem ugovorenih mjesečnih anuiteta. Okolnost da je dio obveze po Ugovoru o kreditu platila

treća osoba, inače sudužnik po ugovoru o kreditu, ne utječu na legitimaciju tužitelja, jer je sudužnik uplatu vršio u ime i za račun tužitelja. (Tako i Rev-153/2024 i dr)

13. Nadalje, nesporno se vodio postupak radi zaštite kolektivnih prava i interesa predmet kojeg postupka je bila zaštita potrošača od korištenja dvije ugovorne odredbe o kojima se nije pojedinačno pregovaralo i to odredbe o valutnoj klauzuli prema kojoj je glavnica vezana za švicarski franak.

14. Spornim je tuženik učinio sljedeće: je li se o predmetnoj ugovornoj odredbi koja se odnosi na valutnu klauzulu pojedinačno pregovaralo; je li odredba i/ili nejasna, i /ili teško razumljiva i/ili teško uočljiva te na posljétku je li ista suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (ovdje tužitelja). Sporna je i visina tužbenog zahtjeva, a istaknut je i prigovor zastare.

15. Prije svega valja navesti da je Visoki trgovački sud Republike Hrvatske dana 13. lipnja 2014. godine, postupajući po žalbi izjavljenoj na presudu Trgovačkog suda u Zagrebu poslovnog broja P-1401/12 od 4. srpnja 2013. godine u parnici tužitelja Udruge potrošač protiv ovdje tuženika i drugih, radi zaštite kolektivnih interesa u točki I. izreke preinačio presudu Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. godine i odbio kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja za utvrđenje da su banke, među njima i ovdje tuženik (potonji u periodu od 1.- listopada 2004. godine do 31. prosinca 2008. godine) povrijedili kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita koristeći u potrošačkim ugovorima o kreditima nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo. U točki II. izreke navedene presude Visoki trgovački sud Republike Hrvatske djelomično je odbio žalbe, među ostalim i ovdje tuženika, kao neosnovane i potvrdio navedenu presudu Trgovačkog suda u Zagrebu u dijelu kojim se utvrđuje da je, među ostalim i tuženik, u razdoblju od 10. rujna 2003. godine do 31. prosinca 2008. godine, a koje povrede traju i nadalje, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita tako što je u potrošačkim ugovorima o kreditima koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, a koja je ništetna.

16. Za navesti je da je Vrhovni sud u svojoj odluci pod brojem Revt-249/14 od 9. travnja 2015. godine odbio revizije tužitelja i 1.-7. tuženika kao neosnovane, a koje su izjavljene protiv presude i rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske br. PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. godine kojom je djelomično potvrđena, djelomično preinačena i djelomično ukinuta presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-240/2012 od 4. srpnja 2013. godine.

17. U obrazloženju presude Visokog trgovačkog suda (str. 62) navodi se kako se pojedini potrošači, u slučaju postojanja osuđujuće odluke, dakle kada sud utvrdi postojanje određene povrede propisa o zaštiti potrošača, u postupku individualne pravne zaštite, naknade štete, izmjene ugovora ili slično, mogu pozvati na sadržaj odluke iz postupka zaštite kolektivnih prava i interesa. Na taj način proširene su subjektivne granice pravomoćnosti jer osuđujuća presuda iz postupka zaštite kolektivnih interesa u postupcima individualne zaštite koje pokrenu potrošači obvezuje ostale sudove. Naime, navedeno je u skladu sa odredbom čl. 138. a Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj: 79/07, 125/07, 79/09 i 89/09 – dalje ZZP) koji

propisuje da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz članka 131. stavka 1. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz članka 131. stavka 1. ovoga Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika (koji obuhvaća i povrede učinjene kod potrošačkog kreditiranja). Navedeni zakon se ima primijeniti s obzirom na vrijeme kada je sklopljen ugovor, dakle kada je i ugovorena predmetna odredba.

18. Razmatrajući presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, a kojom je spor pravomoćno okončan, navodi se kako su u istoj pojašnjene sve osporene činjenice u ovom postupku, a kako je dolje obrazloženo.

19. U odnosu na spornu činjenicu da li se o ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo za navesti je da tuženik smatra da je netočno tvrditi da se o spornoj odredbi Ugovora nije pojedinačno pregovaralo budući su stranke ugovorile da se na konkretni posao primjenjuju Opći uvjeti poslovanja, te drugi akti koji uređuju kreditiranje građana. Nadalje, tuženik drži da je tužitelj svojom slobodnom voljom pristupila sklapanju ugovora.

20. U smislu odredbe čl. 295. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj: 35/05, 41/08, 125/11 - dalje ZOO) opći uvjeti ugovora su ugovorne odredbe sastavljene za veći broj ugovora koje jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formalnom (tipskom) ugovoru, bilo da se na njih u ugovoru poziva.

21. Nadalje, Visoki trgovački sud (VTSRH od 14.06.2018. PŽ-6632/17) odbio je žalbe tuženih banaka kao neosnovane i potvrdio presudu Trgovačkog suda u Zagrebu (P-1401/12 od 4. srpnja 2013.) o ništetnosti valutne klauzule u slučaju kredita u švicarskim francima koje su banke davale od 2004. do kraja 2008.g. Iz navedene odluke je vidljivo kako su tužene banke povrijedile kolektivne interese i prava potrošača, odnosno korisnika kredita time što su zaključujući ugovore o kreditima koristile „ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima“ tako što su ugovorile švicarski franak kao valutu uz koju je vezana glavnica, a da prije zaključenja ugovora „nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti“ a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu. Navedeno je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Na takav način tužene banke (među kojima i tužena iz ovog postupka) su postupali suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama ZOO-a.

22. Nadalje, u presudi PŽ-6632/2017 se navodi kako je sud utvrdio da su ugovorne odredbe kojima se glavnica veže za valutu švicarski franak prosječnom potrošaču nerazumljive, nepoštene pa prema tome ništetne jer su banke prije i u vrijeme zaključivanja ugovora propustile informirati potrošače o četiri činjenice: o općem riziku vezanom uz svaku valutnu klauzulu, o činjenici da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franak neusporedivo veći u odnosu na isti takav rizik u valutnoj klauzuli vezanoj uz euro (jer se tečajna politika Hrvatske narodne banke temelji na održavanju stabilnog nominalnog tečaja kune prema euru, dok tečaj svih ostalih valuta u odnosu na kune nije pod kontrolom HNB-a, što proizlazi iz potvrde HNB-a od 7. lipnja 2013.), o tome da je rast tečaja švicarskog franka u kontekstu

skorog uvođenja EURO zone gotovo potpuno izvjestan te o povećanom riziku koji donosi istovremeno ugovaranje valutne klauzule i promjenjive kamatne stope.

23. Među strankama nije sporno da u Ugovoru koji sadrži odredbu kojom se glavnica kredita veže za valutu CHF nisu objašnjeni razlozi niti su vidljivi kriteriji na temelju kojih bi tužitelj kao prosječni korisnik kredita mogao predvidjeti ekonomske posljedice koje za njega proizlaze iz te zaštitne klauzule.

24. Tuženik je to sve u trenutku sklapanja ugovora kao stručna osoba znao ili morao znati, a tužitelj nije znao. Ako prosječni korisnik kredita nije u razumnoj mjeri dobro obaviješten, ni uz razumnu pažnju i oprez ne može razumjeti sporne ugovorne odredbe i donijeti informiranu odluku o tome hoće li sklopiti ugovor koji sadrži te odredbe ili neće.

25. Prosječni korisnik kredita pa tako i tužitelj u Republici Hrvatskoj u vrijeme kad su sklapani ugovori koji sadrže odredbe koje su predmet ovog spora nije znao da je uz valutnu klauzulu u švicarskim francima vezan rizik „valute utočišta“ koji ne postoji kod valutne klauzule u eurima, pa tako nije znao niti da je, jer je to bitno za donošenje informirane odluke o sklapanju ugovora koji sadrži sporne odredbe, trebao biti o tome obaviješten. Zbog toga prosječnom korisniku kredita odredbe kojima se glavnica veže za valutu švicarski franak, iako mu je pojam valutne klauzule u osnovi jasan tako da zna da glavnica kredita kojeg otplaćuje ovisi o tečaju švicarskog franka u odnosu na kunu, nisu razumljive.

26. Tužitelj nadalje smatra da ugovorna odredba u ugovoru o kreditu koji je predmet ovog spora, kojom se glavnica kredita veže za valutu švicarski franak, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, dovodi do znatne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu korisnika kredita zbog činjenice da tužitelj kao korisnik kredita nije mogao pregovarati o sadržaju ugovornih odredaba predmetnog ugovora.

27. U članku 12. ZOO/91 odnosno u članku 4. ZOO/05 izričito je propisano da su se u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati načela savjesnosti i poštenja.

28. Prema ocjeni suda, već sama činjenica da u trenutku sklapanja ugovora postoje dva promjenjiva elementa, tečaj valute švicarskog franka i stopa ugovorne kamate, o kojima ovisi visina obveze korisnika kredita, uzrok određene neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu korisnika kredita.

29. Značaj neravnoteže zbog valutne klauzule u švicarskim francima je tim veći što prosječni korisnik kredita ne zna za rizik tečaja švicarskog franka, nego misli da je svaka strana sklapanjem ugovora prihvatila samo opći valutni rizik, te je još veći zbog toga što se i ugovorna kamata naplaćuje u kunama prema tečaju švicarskog franka, a k tome je i promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke.

30. Dakle, korištenjem predmetnih odredaba tuženik je povrijedio interese i prava tužitelja, te sud utvrđuje da je tuženik povrijedio interese tužitelja korištenjem ugovornih odredaba kojima je otplatu glavnice kredita vezao uz švicarski franak o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, a da prije zaključenja, u vrijeme zaključenja i u svezi zaključenja predmetnog ugovora nije tužitelja u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti,

što je, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja.

31. Prema odredbi čl. 322. ZOO/05 Ugovor koji je protivan Ustavu RH, prisilnim propisima i moralu društva ništetan je, osim ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu pravnu posljedicu ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo. Prema čl. 323. navedenog zakona u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. Ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora odgovaran je svome suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti. Prema čl. 324. istog zakona ništetnost neke odredbe ugovora ne povlači ništetnost ugovora ako on može opstati bez ništetne odredbe i ako ona nije bila ni uvjetu ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor sklopljen. Ali će ugovor ostati valjan čak iako je ništetna odredba bila uvjet ili odlučujuća pobuda ugovora u slučaju kad je ništetnost ustanovljena upravo da bi ugovor bio oslobođen te odredbe i vrijedio bez nje.

32. Konačno, odredbama članka 87. ZZP/03 i članka 102. ZZP/07 izričito je propisano da ništetnost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništetnost i samog ugovora ako on može opstati bez ništetne odredbe, a odredba o glavnom predmetu i cijeni može opstati i bez zaštitne klauzule.

33. Dakle, sud je utvrdio ništetnost dijela ugovornih odredaba o predmetu i cijeni i to dijela kojim se glavnica kredita veže za valutu švicarski franak, a na temelju rezultata provedenog postupka te provedenog knjigovodstveno financijskog vještačenja proizlazi da je tužitelj preplatio samo zbog valutne klauzule iznos od 84.209,02 kn / 11.176,42 eura.

34. Nadalje, vještak je utvrdio da ukoliko se uzmu u obzir pozitivne i negativne razlike u tom slučaju preplata anuiteta zbog ništetne odredbe koja veže glavicu uz valutu CHF iznosi 76.427,72 kn/10.143,69 eura.

35. Što se tiče eventualnog potraživanja tuženika spram tužitelja istaknutog u prigovoru radi prebijanja navodi se da isto nije osnovano. Naime, sud nije uzeo u obzir negativne razlike anuiteta jer je osnovni uvjet za prijeboj potraživanja u smislu odredbe članka 195. Zakona o obveznim odnosima, postojanje protutražbine tuženika, koje u konkretnom slučaju nema (istaknut je prigovor radi prijeboja kojeg će sud usvojiti tek eventualno ako usvoji tužbeni zahtjev tužitelja) te osim toga prema odredbama Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 96/03), koji je bio na snazi u vrijeme zaključenja predmetnog ugovora o kreditu, kao i prema odredbama Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 79/07, 125/07, 79/09, 89/09, 113/09 i 78/12), koji je bio na snazi za vrijeme otplate kredita, ne može tuženik u parnici u kojoj je utvrđeno da je povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, ostvariti korist. Plaćanjem predmetnih otplatnih anuiteta tužitelj ništa nije primio niti stekao bez osnove jer je čitavu uplatu primio tuženik.

Naime, odredba članka 323. stavak 2. ZOO-a popisuje da je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora odgovoran svom suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za

postojanje uzroka ništetnosti, a što je utvrđeno u ovom postupku. Isto tako, plaćanjem anuiteta tužitelj nije ništa primio pa stoga ne bi niti postojala obveza vraćanja nečega što nije primila, što znači da se u konkretnom slučaju ne bi mogao primijeniti niti članak 323. stavak 1. ZOO-a.

36. U odnosu na prigovor zastare tuženika sud je stava da zastara počinje teći od pravomoćnosti odluke donesene u postupku povodom kolektivne tužbe za zaštitu interesa potrošača. Trgovački sud u Zagrebu je u postupku kolektivne zaštite interesa potrošača donio presudu broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. kojom je utvrđeno da su povrijeđeni kolektivni interesi potrošača ugovaranjem nepoštenih odredbi kojima se u konkretnim ugovorima, koji su zaključeni u vremenskom periodu od 2003. do 2008., ugovara promjenjiva redovna kamata prema jednostranoj odluci banke. Ta odluka je postala pravomoćna s 13. lipnja 2014. kada je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-7./2013-4 od 13. lipnja 2014. U odnosu na nepoštenost odredbi koje se odnose na valutnu klauzulu CHF odluka je postala pravomoćna donošenjem odluke broj PŽ-6332/17 od 14. lipnja 2018., s datumom donošenja te odluke.

37. Dakle, kako je predmetna tužba podnesena 31. svibnja 2023., a zakon kod instituta stjecanja bez osnove ne predviđa posebni zastarni rok, uslijed čega se ima primijeniti čl. 225. ZOO-a koji propisuje da tražbine zastarijevaju za pet godina ako zakonom nije određen neki drugi rok zastare, dok je presuda pred Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske donesena 14. lipnja 2018. godine, to je razvidno da je predmetna tužba podnesena u zastarnom roku uslijed čega se istaknuti prigovor ima smatrati u cijelosti neosnovanim.

38. Konačno, suprotno tvrdnji tuženice da je u postupku kolektivne zaštite pravna zaštita pružena na općenitoj odnosno apstraktnoj razini, neovisno o tome jesu li povrijeđena ili ugrožena prava i interesi pojedinih članova grupacije koja traži zaštitu, da je i VTSRH u odluci poslovni broj PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. jasno naveo da nije isključeno da su u pojedinačnim slučajevima banke predmetnu odredbu koristile u skladu s načelom savjesnosti i poštenja, ali da to nije predmet ispitivanja u postupku kolektivne tužbe, i da je pogrešno primijeniti u ovom postupku odluke donesene u postupku kolektivne zaštite automatizmom na konkretan potrošački spor bez ispitivanja nepoštenosti konkretne ugovorne odredbe, navodi se da je odlukom Vrhovnog suda RH poslovni broj Rev-3142/2018 zauzeto stajalište da sudovi nisu dužni u navedenom pravcu provoditi dokazni postupak neovisno o tome što se u postupcima kolektivne zaštite pravna zaštita pruža na općenitoj, odnosno apstraktnoj razini, s obzirom da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl. 106. st. ZPP-a u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 106. st. 1. toga Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika, a kako je to propisano odredbom čl. 118. ZPP-a, a o čemu se radi u ovom slučaju.

39. Prema odredbi čl. 502.a st. 1. ZPP-a udruge, tijela, ustanove ili druge organizacije koje su osnovane u skladu sa zakonom, koje se u sklopu svoje registrirane ili propisom određene djelatnosti bave zaštitom zakonom utvrđenih kolektivnih interesa i prava građana, mogu kad je takvo ovlaštenje posebnim zakonom izrijekom predviđeno i uz uvjete predviđene tim zakonom, podnijeti tužbu (tužba za zaštitu kolektivnih interesa i prava) protiv fizičke ili pravne osobe koja obavljanjem određenih djelatnosti ili općenito radom, postupanjem, uključujući i propuštanjem, teže povrjeđuje ili ozbiljno ugrožava

takve kolektivne interese i prava. Odredbom čl. 502.b ZPP-a propisan je sadržaj tužbe iz čl. 502.a ZPP-a, dok je čl. 502. c ZPP-a propisan učinak presude donesene po tužbi za zaštitu kolektivnih interesa i prava. Tom odredbom propisano je da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a st. 1. ZPP-a, da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanje tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štititi. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati.

40. Prema navedenom, citirane odredbe ZPP-a i ZZP-a propisuju direktni učinak tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača i obvezuju sudove da se u posebnim postupcima radi ostvarenja prava potrošača za naknadu mogu pozvati na utvrđenje iz pravomoćne presude kojom je prihvaćen zahtjev postavljen tužbi iz čl. 502.a st. 1. ZPP-a. S obzirom na citirani sadržaj točke 4. izreke pravomoćne presude Trgovačkog suda u Zagrebu, koji se odnosi na tuženicu, prema shvaćanju ovog suda, nije bilo potrebe u navedenom pravcu ponovno provoditi dokazni postupak jer bi u suprotnom, s obzirom na iznesena utvrđenja iz tog postupka i citirane zakonske odredbe, drugačije postupanje bilo nesvrishodno neekonomično i previše tegobno za potrošača, kao što bi bilo i u suprotnosti sa navedenim odredbama ZPP-a i ZZP-a.

41. Osim toga, iz iskaza tužitelja utvrđeno je u vrijeme podizanja kredita bio radnik Dalmacijacementa koji je nudio povoljnije kredite za zaposlenike, a da je predmetni kredit podigao kao fizička osoba za uređenje obiteljske kuće u kojoj i dana stanuje, dakle, proizlazi da je tužitelj bio potrošač u smislu odredbi Zakona o zaštiti potrošača jer je kao fizička osoba podigao namjenski kredit - za uređenje obiteljske kuće, te je njegov iskaz sud prihvatio kao logičan, životan i uvjerljiv, dok nije smatrao potrebnim izvoditi predložene dokaze saslušanjem djelatnika tuženika budući citirane odredbe ZPP-a i ZZP-a propisuju direktni učinak tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača i obvezuju sudove da se u posebnim postupcima radi ostvarenja prava potrošača za naknadu mogu pozvati na utvrđenje iz pravomoćne presude kojom je prihvaćen zahtjev postavljen tužbi iz čl. 502.a st. 1. ZPP-a, a drugačije postupanje bilo nesvrishodno neekonomično i previše tegobno za potrošača, kao što bi bilo i u suprotnosti sa navedenim odredbama ZPP-a i ZZP-a.

42. Nadalje, tuženik se protivio preinaci tužbenog zahtjeva nakon provedenog knjigovodstveno financijskog vještačenja pa se navodi da je u slučaju, kada tužitelj iz iste osnove zahtijeva veći iznos od prvobitno utuženog dopuštena preinaka sukladno odredbi članka 190. stavka 2. ZPP nakon zaključenja prethodnog postupka, jer je u predmetima po tužbama korisnika kredita u CHF dopuštena preinaka tužbe nakon provedenog dokaza financijskim vještačenjem (Zaključak broj 4. sa sastanka predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanog 26. studenoga 2021. godine), a što je ovdje bio slučaj.

43. U odnosu na prigovor zastare istaknut nakon povećanja tužbenog zahtjeva tužitelj navodi se da je isti neosnovan pozivom na zauzeto pravno shvaćanje na drugoj sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 27. svibnja 2024., prema kojem u slučaju kad je preinaka tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva iz iste činjenične osnove (neprava preinaka) moguća i dopuštena (čl. 190. i čl. 191. ZPP), zastara se prekida već podnošenjem tužbe u tom postupku, odnosno do

prekida zastare ne dolazi tek u trenutku preinačenja tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva (Tako i Rev-995/2024).

41. Slijedom iznijetoga budući su otklonjeni svi prigovori, a tužitelj je podnio tužbu pozivajući se na predmetnu presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Vrhovnog suda Republike Hrvatske koja obvezuje i ovaj sud te budući je i tužitelj u spornom periodu bio stranka potrošačkog ugovora o kreditima te da je tuženik kao trgovac koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena valutna klauzula, a koja je ništetna valjalo je tužbeni zahtjev ocijeniti osnovanim i naložiti tuženiku da tužitelju isplati iznos od 21.276,97 kuna na ime glavnice sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom koja na taj iznos teče u visini kako je određeno čl. 29. st. 2. ZOO-a i čl. 3 ZID ZOO-a (Narodne novine 78/15), te je odlučeno kao u izreci presude.

42. Odluka o parničnom trošku tužitelja temelji se na odredbi čl. 155. st. 1. ZPP-a u svezi sa odredbom čl. 156 ZPP-a, a odnosi se na trošak zastupanja tužitelja po punomoćniku odvjetniku, odmjerjen prema odredbama Tarife o nagradama i naknadi za rad odvjetnika („Narodne novine broj 138/2023, dalje: Tarifa) koja je bila na snazi u vrijeme poduzimanja pojedine parnične radnje, prema vrijednosti tužbenog zahtjeva (11.176,42 eura).

43. Slijedom navedenog, tužitelju pripada trošak sastava tužbe u iznosu od 100 bodova, sastav podneska od 18.veljače 2025. 100 bodova, pristup na ročište od 12.ožujka 2025. 100 bodova, sastav podneska od 2.srpnja 2025. 100 bodova, te podneska od 21.srpnja 2025. 100 bodova, zastupanje na ročištu od 21.listopada 2025. 100 bodova, te 26.siječnja 2026. 100 bodova te sastav podneska od 2.veljače 2026. 100 bodova te zastupanje na ročištu od 13.travnja 2026. 100 bodova odnosno ukupno 900 bodova, pomnoženo sa vrijednosti boda (Tbr.54 OT) iznos 1.800,00 eura, uvećano za PDV 25 % u iznosu od 450,00 eura iznosi 2.250,00 eura te uvećano za trošak vještačenja u iznosu od 400,00 eura iznosi 2.650,00 eura te uvećano za trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 36,48 eura sveukupno iznosi 2.686,48 eura.

Split, 28.svibnja 2026.

Sutkinja
Maja Anušić

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od primitka. Žalba se podnosi ovom sudu u 3 primjerka, a o žalbi odlučuje Županijski sud.

Dna:

- punomoćniku tužitelja
- punomoćniku tuženika
- u spis

Broj zapisa: **9-30888-b78de**

Kontrolni broj: **09d05-cec2c-c713f**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Splitu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.